

Fractie:	ONS
Naam:	Berthoo Lammers
Onderwerp:	Opvang statushouders
Datum indiening vragen:	7 augustus 2024

Inleiding

N.a.v. onderstaand bericht op Omroep Flevoland:

De gemeente Noordoostpolder wil meer vluchtelingengezinnen opvangen in plaats van alleenstaande vluchtelingen. Dat heeft het college van B en W besloten. Het wil dit omdat de gemeente veel eengezinswoningen heeft die nu vooral aan alleenstaande statushouders worden aangeboden.

Het wordt steeds lastiger om statushouders te huisvesten, zegt de gemeente. Een van de redenen daarvoor is dat 80 procent van de statushouders een eenpersoonshuishouden is. Dit terwijl het merendeel van de beschikbare woningen in de Noordoostpolder juist eengezinswoningen zijn. Door het tekort aan eenpersoonswoningen gaat het plaatsen van statushouders te langzaam.

Daarom wil de gemeente zich aansluiten bij het programma 'Hervestiging' van de Verenigde Naties. Dit programma richt zich op de herplaatsing van kwetsbare groepen, zoals alleenstaande ouders met kinderen. Zij zijn in bijvoorbeeld het Midden-Oosten of in Afrika op de vlucht geslagen en hebben zich bij de Verenigde Naties als vluchteling gemeld.

Begeleiding

De gemeente wil door de aansluiting bij dit programma haar wettelijk verplichte norm voor de huisvesting van statushouders halen. Met het huisvesten van een gezin wordt die norm ook sneller gehaald dan bij alleenstaande statushouders, omdat bij een gezin meerdere statushouders in één huis kunnen worden geplaatst.

Woningcorporatie Mercatus wil de huizen voor het programma gaan leveren. Hulporganisatie Vluchtelingenwerk gaat de gezinnen een half jaar lang begeleiden zodat ze hun weg kunnen vinden in de Nederlandse samenleving.

De gemeente gaat zich binnenkort aanmelden voor het programma en wil in augustus beginnen.

Aanleiding

Voor de ONS-fractie was dit bericht aanleiding om met de Woningbouwvereniging te contacten omtrent het aantal woningzoekenden in de Noordoostpolder. De woningbouwvereniging Mercatus wilde de door de fractie van ONS gewenste gegevens niet verstrekken! Namelijk...hoeveel (urgent) woningzoekenden er in de Noordoostpolder zijn.

Om op dit dossier politieke keuzes en hierop beleid te kunnen maken is het van groot belang dat de fractie van ONS op de hoogte is van de woningnoodsituatie in de Noordoostpolder.

Vraag:

Is het College van BenW het met de ONS fractie eens dat een woningbouwvereniging data (woningnood-getallen) zou moeten kunnen overleggen aan bijv. een politieke partij en dat daar geen terughoudendheid in wordt betracht?

Zo ja, is het college bereid deze wel aan te leveren aan de fractie van ONS?

Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

De informatieplicht van een woningcorporatie is geregeld in de Woningwet. Artikel 38 van de Woningwet regelt welke gegevens de woningcorporatie (in dit geval Mercatus) moet delen met het college. Dit betreft de jaarrekening, het jaarverslag en het volkshuisvestingsverslag. Deze documenten zijn openbaar gepubliceerd op de [website van Mercatus](#). De jaarrekening is als apart hoofdstuk bij het jaarverslag inbegrepen.

Op basis van artikel 38 van de Woningwet zijn wij van mening dat Mercatus niet verplicht is om verdere gegevens te delen, maar dat Mercatus ervoor kan kiezen om dit wel te doen.

Het is daarnaast voor het college onduidelijk welke gegevens ONS bij Mercatus heeft opgevraagd. Het is ons niet bekend om welke reden Mercatus de gegevens niet heeft gedeeld.

Het college heeft een informatieplicht aan de Raad. Het college is van mening dat zij hieraan voldoet door de raad daar waar nodig te informeren over de taakstelling m.b.t. het huisvesten van statushouders. Dit heeft het college gedaan:

- <https://raad.noordoostpolder.nl/Documenten/D11-00-Memo-huisvesting-en-inburgering.pdf>
- <https://raad.noordoostpolder.nl/Documenten/D08-00-Memo-Verantwoording-taakstelling-huisvesting-statushouders-2023.pdf>

Mocht u andere informatie wensen, dan horen wij graag uw concrete vraag.

Vraag:

Inmiddels heeft de ONS-fractie wel het jaarverslag 2022 ingezien en geconstateerd dat er 6.303 woningzoekenden staan ingeschreven voor een (sociale)huurwoning. Het gemiddeld aantal reacties op een woning bedraagt 130. Voor een gezinswoning is dat 191 voor jongeren is dat aantal 105. Er zijn woningzoekenden die meer dan 9 jaar staan ingeschreven voor een woning!

Antwoord:

Uit het jaarverslag 2022 van Mercatus blijkt dat men gemiddeld 4,4 jaar staat ingeschreven als woningzoekende in Emmeloord. De gemiddelde actieve zoektijd naar een woning bedraagt 2,1 jaar in Emmeloord. Voor de dorpen bedraagt de actieve zoektijd gemiddeld 2,3 jaar. Er zijn 6.303 ingeschrevenen. Van deze groep zijn er 1.068 mensen actief op zoek naar een woning.

Er zijn mensen die zich inschrijven, om te *kunnen* reageren, maar niet per se *nu* een woning nodig hebben. Dit vermeldt Mercatus ook in het jaarverslag. Zij duiden dit aan met de term 'kwaliteitszoekers'. Dit zijn geregistreerde woningzoekenden die bewust lang staan ingeschreven, omdat zij graag een woning in een bepaalde wijk of zelf straat willen krijgen. Zij zijn bereid hierop te wachten.

Vraag:

In het *opnemen* van status/vergunninghouders is *geen dwang door het Rijk opgelegd*. De gemeente kan een *afwachtende houding* aannemen.

Antwoord:

Het Rijk legt halfjaarlijks een taakstelling op voor het aantal te huisvesten statushouders per gemeente. Als gemeente hebben we geen invloed op de hoogte van deze taakstelling, omdat dit de uitkomst is van de rekenformule in artikel 29 van de Huisvestingswet. Achterstanden op de taakstelling worden niet kwijtgescholden, maar opgeteld bij de nieuwe taakstelling. We hebben als gemeente een resultaatverplichting om de taakstelling te behalen. Dit is geregeld in artikel 28 van de Huisvestingswet.

Statushouders zijn niet meer een verplichte urgentiecategorie. De eerder genoemde resultaatverplichting blijft echter onverminderd van kracht. Daarom kiezen we er samen met Mercatus voor om de statushouders te blijven onderbrengen bij de bijzondere doelgroepen, waarmee zij vallen onder een urgentiecategorie.

Vraag:

Waarom maakt het college geen pas op de plaats met het opnemen van status/vergunninghouders en bekommert het zich niet meer op de wachttijd voor de lang geregistreerd staande woningzoekenden binnen onze gemeente?

Antwoord:

Wij vinden dat we moeten voldoen aan onze wettelijke verplichtingen en daarmee aan de opgelegde taak van het Rijk voor het huisvesten van statushouders. We vinden dat we alle inwoners van onze gemeente passend moeten huisvesten. Statushouders die aan onze gemeente gekoppeld zijn vallen daar ook onder. Daarom kiezen we ervoor om geen, zoals u het duidt, 'pas op de plaats te maken' met het huisvesten van statushouders.

Wij spannen ons ook in voor passende huisvesting voor andere doelgroepen en woningzoekenden. Dit beperkt zich niet tot huurwoningen van Mercatus.

Vraag:

Welke argumenten heeft het college hiervoor?

Antwoord:

Naast de Huisvestingswet zijn wij gebonden aan de [beleidsregel interbestuurlijk toezicht huisvesting](#) vergunninghouders van de provincie Flevoland. Deze treedt in werking wanneer wij de taakstelling niet behalen. Daarom werken wij nu hard aan het realiseren van onze taakstelling. Zo willen we voorkomen dat de provincie de regie overneemt en keuzes maakt die niet passen binnen onze eigen visie.

Wanneer we de taakstelling niet behalen (en dat is op dit moment het geval), eist de provincie een plan van aanpak van de gemeente omtrent het behalen van de taakstelling. Wanneer er niet voldoende geïnvesteerd wordt op het behalen van de taakstelling, treedt de procedure van de interventieladder in werking en kan de provincie de regie overnemen. De provincie bepaalt dan voor ons als gemeente hoe we toch aan de taakstelling gaan voldoen.

Vraag:

Welke toetsingcriteria hanteert het college?

Antwoord:

Er zijn [prestatieafspraken](#) gemaakt tussen de gemeente en Mercatus. Op 21 november 2023 zijn deze prestatieafspraken besproken door het college en is hiermee ingestemd. Het besluit is daarna ter kennisname naar de raad verzonden.

In deze prestatieafspraken is onder andere opgenomen dat 75% van de vrijkomende woningen per jaar beschikbaar is voor reguliere woningzoekenden. 25% van de woningen gaat naar speciale doelgroepen. Hier vallen statushouders onder, maar bijvoorbeeld ook urgent woningzoekenden.

Vraag:

Kan het college aangeven met welke *(verplichte)richtlijnen* zij menen met het toekennen van woningen aan status/vergunninghouders rekening te moeten houden?

Antwoord:

Gemeenten hebben de wettelijke taak (artikel 28 Huisvestingswet) om asielzoekers die een verblijfsvergunning krijgen (statushouders) een plek te geven om te wonen. De gemeente moet zorgen voor een woning. Het aantal statushouders dat een woning in de gemeente moet krijgen is afhankelijk van hoeveel mensen er in een gemeente wonen. De rekenformule voor de precieze aantallen staat opgenomen in de Huisvestingswet.

De provincie houdt toezicht op deze afspraken en kan ingrijpen.

Vraag:

Kunt u de ONS fractie het besluit doen toekomen waaruit blijkt dat wij ons aan een getalsmatig plaatsingsbesluit van status/vergunninghouders dienen te houden?

Antwoord:

In dit document, op pagina 2, staat de door het Rijk opgelegde taakstelling (waaraan wij wettelijk gebonden zijn door artikel 28 van de Huisvestingswet) voor het aantal te huisvesten statushouders voor de provincie Flevoland (gebaseerd op de rekenformule uit artikel 29 van de Huisvestingswet). Voor de gemeente Noordoostpolder geldt dat wij, inclusief de achterstand van het eerste half jaar, 78 statushouders moeten huisvesten in de periode 01-07-2024 t/m 31-12-2024.
